

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 300 Lei. — Șase luni 150 Lei. — Trei luni 80 Lei. — Pentru străinătate un an 600 Lei.
Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marți și Vineri

Prețul inserțiunilor: un șir pe 5 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori neîncercate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Înfrățirea popoarelor prin biserică

Trăim în zodia congreselor și alianțelor de tot felul. Nimic mai firesc, decât o mișcare și în biserică pe terenul acesta. Desigur, deosebirile confesionale nu mai satisfac pe cei care doresc să ducă mai serios Evanghelia în popor. Tendința este, ca bisericile să pregătească cu puteri unite sufletele pentru primirea Mântuitorului.

Există o alianță universală a popoarelor prin biserică; există o alianță a bisericilor protestante americane etc. Cea dintâi și-a organizat și la noi în țară un comitet alcătuit din 40 membri de diferite confesiuni. Scopurile urmărite de comitetul național român se pot rezuma în două puncte:

1. Viața țării să fie străbătută de spiritul adevărat creștin;

2. Acest spirit creștin să realizeze înfrățire faptică între diferitele confesiuni, care să se manifesteze prin instituțiuni creștine accesibile tuturor.

Examinând mijloacele ducătoare la scopurile urmărite, mărturisesc, că din cele aduse în publicitate abia două îmi par mai plausibile:

1. Publicarea unor lucrări informative și de propagandă. Aici ar fi să amintim de publicarea unei reviste pentru comunicarea cu membrii diferitelor confesiuni și cu comitetele similare din alte țări.

2. Sărbări anuale sub patronajul autorităților superioare bisericice, împreună cu predici menite a apropia pe creștinii de diferite confesiuni, etc.

Celelalte mijloace (în reviste și ziare s'au adus șase feluri de mijloace) nu le vedem suficient concretizate, iar pe de altă parte unele nu sânt mijloace propriu zise. De pildă: participarea prin delegați la lucrările comitetului central și la congresele regionale și generale este ceva firesc, dar nu este mijloc propriu zis pentru ajungerea scopului.

Avem toată încrederea în comitetul nostru național alcătuit în 29 Ianuar 1925 și socotim, că izbânda lucrărilor lui va depinde de felul, cum va ști să colaboreze cu reprezentanții celorlalte confesiuni din țară pentru propovăduirea apropierei creștine. Ceea ce voiam să stabilesc aici, ca o unică contribuție la munca de înfrățire a popoarelor prin biserică, este un fapt de o destul de mare importanță.

Este vorba de cele petrecute la congresul bisericilor protestante americane, ținut în 3—9 Decembrie 1924 în America. Acest congres a întrunit pe delegații Consiliului federal (Federal Council of the Churches of Christ in America) al bisericilor creștine din America. Federația aceasta are membri din 28 confesiuni: presbiteriani, reformați, unitari, metodști, congregationaliști, etc. Federația se ocupă cu chestiuni de rasă, pastorația la sate, evanghelizarea, iar pe lângă aceasta dă și un scut efectiv minorităților religioase. La congresul din anul trecut au participat circa 500 delegați nu numai din Statele Unite, dar și din Anglia (sir W. Dickinson din Londra), Germania (prof. Richter), Elveția (Dr. Keller din Zürich), etc.

Președintele Congresului (Dr. Robert Speer) în darea de seamă a anilor trecuți a făcut concluzii pentru viitor: evanghelizarea, ocrotirea minorităților religioase și introducerea mai efectivă a Sf. Scripturi în referințele sociale economice și internaționale. Congresul s'a ocupat și de situația minorităților religioase în orientul european. Au luat cuvântul între alții și dâii: Dr. Schäffer și Dr. Beatch, cari în vara anului trecut au fost la noi în țară și au studiat situația minorităților religioase dela noi din țară. Aflăm acum, că episcopul reformat din Cluj dl. Carol Nagy ar fi ordonat tuturor preoților săi, ca să aducă de pe amvon cele mai adânci cmații acestor doi bărbai ai bisericii protestante pentru osteneala din vara anului trecut.

Dacă facem legătură între aceste fapte, putem vedea, că se cere o neîmămurită sinceritate din partea șefilor tuturor confesiunilor pentru ca în adevăr să fie înconunată cu succes munca, ce se va depune pentru înfrățirea popoarelor prin biserică. Avem ochi, ca să vedem, că nu duce la rezultatul dorit calea apucată de trimișii protestantismului american. Toți conducătorii bisericilor sânt chemați a munci împreună pentru înfrățirea tuturor cu sinceritate, căci zice Sf. Evanghelie: «Că nimic nu este acoperit, care nu se va descoperi, și ascuns care nu se va cunoaște» (Luca 12. v. 2).

Biserica noastră se roagă cu sinceritate pentru «unirea tuturor» bisericilor și prin aceasta pentru înfrățirea popoarelor.

Diacon Dr. Gh. Comșa.

FOIȘOARA

Din cele vremi trecute

Revoluțiunea din anul 1848 a nimicit total arhiva Consistoriului nostru arhidiecezan. Ici-colo mai aflăm răstăcite pe la unele comune din vecinătate unele protocoale, unele acte, din care mai putem cunoaște situația din trecut a bisericii.

Din întâmplare ni-a venit în mână protocolul ședințelor consistoriale din anul 1804, care e bine legat, și încăută bine conservat. Din ședința pe luna Iunie sânt rupte 21 de foi, la sfârșit sânt deteriorate unele foi pe margine, de nu se pot bine descifra cele scrise. Altcum protocolul e bine conservat, are o scrisoare frumoasă, legibilă, în caractere vechi slavone, după o deprindere de câteva ore, omul datat cu scrisorile vechi se poate bine orienta. Multe lucruri putem învăța dintr'un asemenea protocol vechi, ca din un tablou ni se înfățișează fața bisericii noastre înainte cu 124 ani.

Vedem cum era organizată pe atunci biserica noastră, cine era la conducere, vedem căte

protopoplate aveam, cine era în fruntea protopoplatelor, dăm de unele comune, care azi nu mai au credincioși în majoritatea lor ortodocși.

Întrând mai adânc în chestiunile tratate vedem cum se făcea controlul din partea statului, cum se ajuta biserică la înstituirea de preoți cu episcopul român dela Arad, cum se făcea pregătirea candidaților de preoți, și cum se mijloacea dela guvern concesionarea d'a se înstitui preoți.

Vom da din timp în timp unele informațiuni din aceste vremi trecute pentru ca publicul nostru se vadă cum trăia pe acea vreme de grea cercare biserică noastră.

Văzând vremile trecute cu născuzurile lor, cu atât mai mult vom putea prețui zilele de azi cu biruința bisericii noastre.

Ca model dăm inscripția începătoare:

«Protocolul sessiei consistorialecești d'to 3 Ianuarie 1804 ținută sub preșdntamul Cinsittului Protopop Ilie Popoviciu, fiind de față assesorii Bucur Bobeș paroch din Iosefstadt, Ioan Popoviciu paroch din Râșnariu, Aron Budai, notarăș».

Ședințele se ținau de regulă sub preșdntul

vicarului Ioan Popoviciu, protopop în Hondol, în absența lui sub preșdntul protopopului din Corbi Ioan Popoviciu, sau a lui Ilie Popoviciu, protopopul Sibiului. Asesorii erau Ioan Popoviciu, protopopul Corbilor, Ilie Popoviciu, protopopul Sibiului, Bucur Bobeș, paroh, Iosefstadt, biserică din Sibiu, suburbiul Iosefin, Ștefan Marcu, paroh în Sălșite, Ioan Popoviciu, paroh în Râșnari.

Cele mai multe ședințe s'au ținut sub preșdntul protopopului Ilie Popoviciu, assesorii Bucur Bobeș, paroh, Sibiu, Ștefan Marcu, paroh în Sălșite, și Ioan Popoviciu, paroh în Râșnari.

Sânt ședințe la care au luat parte numai preșdntele, protopopul Ilie Popoviciu, din Sibiu, Bucur Bobeș, paroh în Iosefstadt, și notarul Aron Budai, sau înlocuitorul lui Ioan Rusu.

Matel Volleanu.

La Bibliotecă Arhidiecezană din Sibiu se află de vânzare

Părți alese din Biblie

tipărită cu litere latine, cu binecuvântarea I. P. S. Sale Dnii Ioan Meștanu, arhiepiscop și mitropolit.

Prețul legat 30 Lei plus porto postal 5 Lei

Episcopie la Timișoara. Din București se anunță, că dl. Al. Lapedatu, ministrul cultelor va depune zilele acestea proiectul de lege pentru înființarea episcopiei ortodoxe române dela Timișoara.

Cuvântul dlui prim-ministru

La discutarea proiectului de reformă administrativă în ședința senatului dela 11 i. c., a luat cuvântul deputatul sas dl. Artur Poloni care, în combaterea proiectului, susține că românii n'au născut și refuză nimic ca experiență politică și culturală...

Di prim-ministru Ion I. C. Brătianu a răspuns, în aceeași ședință, într'un discurs aplaudat prelung de membrii senatului.

Di prim-ministru a zis, între altele, următoarele: Ooratorul senator, dl. Artur Poloni, care m'a precedat, nu a discutat legea.

Dăa a expus, din punct de vedere al minorității, pe care o reprezintă, politica și sentimentele acestei minorități în fața întregii opere de consolidare a statului român. Mi cred dator să privesc chestiunea din punctul de vedere al statului pe care îl reprezentăm și din care și minoritățile fac parte.

Di senator a zis că nu am învățat nimic din istorie. Noi am fi ca struțul, care este mai inteligent decât bismul, care se povestește de dânsul. Noi, valahul cel prost, sântem incapabili de a ne da seama de ceea ce struțul își dă seama.

Releviez aceste două afirmări, nu pentru a protesta contra unor insulte, ci pentru a trage din aceste două manifestări o adevărată caracteristică, marea păcat, marea greșală, pe care o parte din minorități, și în special unii din conducătorii sașilor din Ardeal, o fac în detrimentul vieții politice a statului și în primul rând în detrimentul propriilor lor interese.

Orcât m'ar acuza pe mine, ca și pe tot poporul nostru, de incurtare, eu sânt foarte îndrăgostit de istorie. Cunosc nu numai pe aceea a neamului meu și pe cea generală, dar cu adevărată pasiune am studiat pe aceea a neamurilor vecine, și mai ales pe aceea a neamurilor cu care știm de mult că vom fi chemați să convegem în același stat.

În această istorie, cu mare admirație am cunoscut trecutul poporului sas. Poporul sas, o infimă minoritate, în murle greutăți în care s'a găsit, a știut, prin facultățile sale adaptate vremurilor feudale, în care el s'a constituit în adevărată republică, în vecinătatea Carpaților, — a știut să-și desvolte și să-și mențină unele privilegii, firești în acele vremuri fiind: peste tot existau, — și a știut apoi să le menție prin forța și energia sa chiar prin vremurile când acele privilegii de mult deveniseră anacronice în fața civilizației moderne.

Ele se stabiliseră în detrimentul populațiunii numeroase care li înconjură. În detrimentul poporului român din întregul Ardeal, care gemea sub nevoile vremurilor.

Nu era posibil, ca această operă a trecutului să se mențină în forma care o stabiliseră vremurile de întunecime și de nedreptate din trecut și era firesc, în vremurile noi, să se cheme la o viață de egală împărțire, la toate foloasele materiale și morale, poporul care constituia însăși maduva și temelія țării.

În desvoltarea de azi, noi nu vom intra nimic să răpim sau să scădem tot ceea ce este legitimă moștenire de cultură sau de putere de ori și ce soi a minorităților, — însă trebuie să facem tot posibilul, ca poporul român să ajungă la un nivel egal cu dânsule, pentru că numai atunci va fi în realitate realizată aceea operă de dreptate, pe care se întemeiază societățile.

Aceasta nu înseamnă că noi urmăm întru ceva desnaționalizarea cuiva. Dacă am urmări asemenea scopuri de desnaționalizare, atunci într'adevăr am face politică de struț.

Dar, pentru a reuși a stabili definitive raporturi pe care noi le dorim, de perfectă egalitate și de sinceră colaborare a minorităților cu statul nostru, trebuie să avem asigurarea reală a sincerității lor și a voinței lor de a colabora la această operă de înfrățire.

În primul rând datoria noastră este ca prin toate legile, ca prin toate măsurile, ca prin toate sforțările, să convingem pe toți concetățenii noștri de altă naționalitate, chiar pe cei mai recalcitrați, că au a face cu un popor care se poate compara cu ei și cu ori care altul, și că dacă în trecut a putut să fie întrecut de alții, aceasta este pentru că împrejurările i-au fost mai

vărmaze decât a celor; ear astăzi, când ele în sfârșit le-au devenit favorabile, românii vor a-ia ce pot să dea și pentru propia lor desvoltare și pentru desvoltarea civilizațiunii într'întreg.

În declarația care ni s'a făcut, avea a-urul să zică onoratul senator, că noi nu dăm dreptul de om minorităților noastre, că noi nu voim să-i lăsăm să-și desvolte cultura națională, că noi nu voim să-i lăsăm să-și vorbească și să-și învețe limba maternă... Dar în ce școli am împiedicat noi ca să învețe această limbă? Nu subvenționăm noi școlile lor, nu avem noi chiar numeroase școli de stat, întreținute cu fonduri dela stat, în care se învață limba minorităților?

În ce privește biserica, noi subvenționăm culturile tuturor minorităților. Se poate vorbi atunci de intoleranță? Dar nu numai că le subvenționăm, dar în afară chiar de lege, — pentru că comunitățile nu au putut încă organiza mijloacele lor proprii de percepere a taxelor religioase — noi am pus la dispoziția minorităților agenții statului până ce vor putea să aibă agenții lor.

Nu împedecăm limba maternă în școli și nu le întrecem? Dar în clasele începătoare am renunțat să impunem să se învețe și limba română. Iar în clasele superioare și licee, s'a spus ca în limba statului să se învețe doar geografia țării, istoria și dreptul administrativ.

Dreptul administrativ de ce se învață? Pentru ca să se poată servi fiecare în nevoile lui și să cunoască ceea ce îl recunoște legile.

Dar poate vreți să adunați la altceva: vreți să fim un stat poliglot? Aceasta nu se poate. Ușa este cultura diferitelor minorități, alta este limba statului. Să nu pierdeți din vedere: clădirea statului nostru trebuie să se compună din mult și diferit material. Așa au vrut vicisitudinile istoriei. Eu apreciez valoarea cărămizilor, sau pietrelor, cu care pot să contribuie la această clădire, diferitele minorități, fiecare cu aptitudinile ei, fiecare cu puterile ei. Dar să nu pierdeți din vedere că: Pentru ca clădirea să se facă, li trebuie un temel și un ciment, și acest temel și acest ciment este *neamul românesc*...

Încă un cuvânt despre înțelesul §-lui 118 din Statutul organic șagunian

de jurișconsultul consistorial IOAN PREDA

Spre împrăștierea nedumeririi pâr. Morușca în privința înțelesului §-ului 118 din Statutul organic șagunian, mai observ încă următoarele:

Se înșală pâr. Morușca, când presupune că legea nu spune că cel mai bătrân asesor din senatul bisericesc are să conducă eparhia în caz de vacanță și în lipsa de vicar numit.

Pentru că deși § 118 vorbește în general de asesorul cel mai bătrân consistorial și sub Consistor sânt a se înțelege toate cele trei senate din care Consistorul este compus, în §-ul 121—140 Statutul organic ne arată care sânt: *agende deosebite senat consistoriale*. Și în § 121 ne spune Statutul organic expres și lămurit, că după moartea episcopului, fără a-și fi numit vicar al său, *senatul bisericesc ocupă conducerea eparhiei*.

Aceasta o zice Statutul organic însuși, nu o zic eu; eu numai citez textul legii, pe care nu va pretinde nici pâr. Morușca ca să-l mai dovedesc; mai ales după ce Sf. Sa este nevoit să recunoască însuși, că conducerea în acest caz li revine senatului bisericesc.

Acum întrebarea mai este numai: cine are să conducă acest senat și cu el împreună și eparhia vacantă?

Și în punctul acesta se deosebește părerea mea de a pâr. Morușca: Eu susțin, și așa cred că nime nu mă va desavua afară de pâr. Morușca, că *cel mai bătrân asesor din acest senat*. Pâr. Morușca însă crede, că poate să pună în fruntea acestui senat, și cu el împreună și a eparhiei, un asesor și din celelalte senate, fie și numai temporar ales, numai să fie cel mai bătrân din tagma preoțească.

Aceasta logică eu unul nu o înțeleg. Și nu înțeleg nici aceea, cum poate veni pâr. Morușca la o idee ca aceasta? atunci când în tot Statutul organic nu se află nici o urmă despre aceea, ca un asesor dintr'un senat — fie el și numai provizor ales — să fie chemat și îndreptățit să se pună în fruntea altui senat și să voiască să-l conducă pe acesta. Afară, firește, de cazul când ar fi anume delegat din partea Mai marelui din eparhie!

Dar părintele Morușca crede că poate ieși din impasul în care s'a încurcat, în frazi: că senatul bisericesc numai în *mod platonice* ar ocupa conducerea eparhiei. Însă chiar când așa ar fi, și atunci explicația de mine dată ar fi cea adevărată.

Dar eu nu admit aceea că organele noastre bisericești s'ar ocupa în *mod platonice* cu treburile bisericești. Și nu admit nici aceea că plenul consistorial ar fi chemat să conducă eparhia și să facă pregătirile pentru alegerile episcopilor; atâci când dispozițiile §-lor 121 și 140 din Stat. org. dispun altfel. Și chiar dacă spre a se da o mai multă splendoare pregătirilor pentru alegerea cliriarilor, ele s'ar face în plenul consistorial, și atunci conducerea în acest plen va trebui să o aibă în senzul legii senatul bisericesc și resp. conducătorul acestuia.

În fine observ că și noul statut pentru organizarea bisericii întregi sancționează părerea de mine susținută, dispunând în art. 148 că:

Președinte de drept al consiliului este episcopul sau arhiepiscopul; în lipsa lui vicarul său, iar în lipsa acestuia *cel mai vechiu consilier dintre cliricii secției bisericești*.

Dela Asociația generală a clerului român ortodox, Secția centrală, București. Sediu: str. Leonida 3.

Al treilea congres

Știind că *presa* este cel mai bun mijloc de educație a poporului și de formare a curentelor sănătoase și folositoare vieții acestui neam, Comitetul central al «Asociației generale a clerului român ortodox», în ședința sa dela 31 Ianuar 1925 a hotărât înțierea celui al III-lea congres general al său în zilele de 25 și 26 August a. c.

Congresul se ține la *Cernăuți*. Chestiunile ce se vor discuta sânt:
A. Importanța și necesitatea presei bisericești:

a. Presa cu caracter politic,
b. Presa cu caracter misionar,
c. Presa în ziua de azi,
d. Presa în viitor.

B. Organizarea și mijloacele necesare pentru susținerea ei.

C. Înzestrarea bisericii.

Aducând aceasta la cunoștința preoțimii din întreaga țară, li punem în vedere ca să-și aleagă din vreme delegații și să vestească comitetul central, spre a lua din vreme măsurile cuvenite.

Pr. Popescu-Mălaești. Econ. I. Crețu,
președinte. p. secretar.

Ministerul Finanțelor

Direcția despăgubirilor de război și tratatelor de pace

Publicațiune

Se aduce la cunoștință publică că pentru regularizarea diferitelor chestiuni decurgând din Tratatul de pace, convențiunile și acordurile încheiate între Guvernul român și Guvernul ungar au intrat în vigoare la 3 Decembrie 1924.

Textul acestor acorduri și convențiuni este publicat în Monitorul Oficial Nr. 279 din 19 Decembrie 1924.

Pentru lămurirea celor interesați se dau deocamdată următoarele amănunte în ceea ce privește aplicarea Convențiunii Nr. 7, partea privitoare la restituirea depozitelor aflate în Ungaria:

Se atrage în deosebi atențiunea celor interesați că numai conformându-se instrucțiunilor aci cuprinse, vor putea intra în posesiunea averii lor reținută acum în Ungaria și că deci este în interesul lor a lua cunoștință și a se conforma întocmai.

Supușii români de origine sau deveniți — în urma Tratatelor de pace dela St.-Germain și Trianon, — persoanele juridice, persoanele morale publice, societățile comerciale sau alte organizații analoge cari nu au domiciliul obișnuit pe teritoriul Ungariei, Sindicatele hydraulice, autoritățile de stat, municipiile, orașele și comunele al căror teritoriu a fost transferat României, au dreptul să ceră restituirea din Ungaria și aducerea lor în România a depozitelor ce le aparțin, consistând în depozite închise, deschise,

INFORMAȚIUNI

safe-dépôt, dacă aceste depozite conțin hârtii de valoare, titluri, livrete de participare, părți beneficiare, polițe de asigurare, orice alte documente, monede, metaliuri prețioase transformate în monedă sau nu, lucrute sau nu, perle, pietre prețioase, obiecte de artă, indiferent dacă aceste depozite sânt actualmente păstrate la autoritățile ungare de orice fel, casierii de stat, notari publici, instituții de credit sau bancheri.

La această categorie intră și depozitele de moșteniri, donații, burse, fundații, dacă valorile respective revin Statului Român sau sușilor săi în virtutea art. 249 din Tratatul de la Trianon, precum și garanțiile militare, dote ofițerilor, cauțiunile depuse de funcționarii și notarii publici.

De asemenea în această categorie a depozitelor restituibile intră și valorile evacuate dela diferite casierii publice de către autoritățile ungare în vederea războiului mondial.

Prin urmare, toți, persoane private sau autorități, care având asemenea depozite, proprietate a lor la 26 Iulie 1921 pe teritoriul Ungariei, trebuiesc să înainteze, în termen de 10 zile dela această publicație, o cerere scutită de timbru, către Administrația Financiară locală (după domiciliul lor actual), prin care să arate:

1. Numele, prenumele și domiciliul proprietarului sau deponentului;

2. Depozitul specificat prin numărul și data recepției sau a actului de depozit, instituția sau persoana unde s'a făcut depozitul; specificarea valorilor depozitate. În caz când depozitul conține efecte de stat, să va anexă un borderou cu numărul de ordine al acestor efecte;

3. Dovada cetățeniei române pe baza unui certificat liberat de autoritatea competentă;

4. Imprejurările speciale sau nu în care s'a făcut acest depozit sau orice altă informație care ar putea servi pentru găsirea și identificarea mai grabnică a depozitului.

Administrația Financiară va primi asemenea cereri, și după verificarea conținutului și constatarea că cuprind toate elementele necesare, va libera un număr de înregistrare al cererii, pe baza căruia petiționarul va putea urmări cursul ce s'a dat cererii sale.

Administrația Financiară va întocmi un borderou în dublu exemplar de toate cererile primite și de actele anexate.

Un exemplar din borderou se reține la Administrație, iar celalalt exemplar împreună cu cererile originale și actele anexate se va înainta în termen de 5 zile libere Ministerului de Finanțe, Direcția despăgubirilor de război.

Se menționează că pentru valorile evacuate în timpul războiului mondial de către autoritățile ungare, se va forma borderou separat pentru fiecare autoritate.

Dacă în depozitele a căror restituire se cere acum se găsesc și livrete de economie și scrisuri funciare cari deja au fost declarate în urma recensământului făcut pe baza circularelor Nr. 130,265 și 130,266 din 19 Iunie 1924, proprietarii lor vor face mențiune dacă asemenea valori au fost deja declarate.

Prin obiecte de artă se înțeleg numai (acele) obiecte depozitate la bănci și bancheri.

Se atrage insistent atențiunea că lămuririle de față privesc numai depozitele în natură păstrate în Ungaria și anume numai cele dinainte de data de 26 Iulie 1921, iar nu creanțe sau creanțe sau datorii pentru care instrucțiuni ulterioare se vor da.

Nr. 28,988 din 4 Februar 1925.

Sinod protopopesc

Onorații membri ordinari al sinodului protopopesc — clerici și mireni — din tractul Olteu, sânt convocati, conform §. 42 din Statutul organic, la sedința ordinară pe ziua de 31 Martie a. c., la ora 11 a. m. în școala primară din Boroșneul mare.

Pr. Ion Rafiroiu,
adm. protop.

Aviz

Se aduce la cunoștința Onoraților preoți, cari au luat parte la cursul pastoral din anul 1924, că fotografia luată cu acel prilej, înaltea bisericii catedrale, este gata — și se poate comanda la fotografia E. Fischer din Sibiu, pe lângă trimiterea înaintea a prețului de 150 Lei de bucată, plus 30 Lei — pentru porto recomandat și ambalaj.

Amnestiere. Suveranul a semnat proiectul de lege votat de cameră și senat, privitor la amnestierea delictelor silvice săvârșite de locuitorii din țara moșilor. Prin această lege se amnestiază, atât în ce privește pedeapsa, cât și despăgubirile civile, toate infracțiunile la legile silvice săvârșite în intervalul dela 2 Noemvrie 1918 până la 31 August 1924, data comemorării centenarului lui Avram Iancu, pe teritoriul plășilor următoare: Giâu și Huedin din județul Cojocna; Iara, Câmpeni și Baia de Arieș din jud. Turda-Arieș; Baia de Criș și Brad din jud. Hunedoara, și Abrud din jud. Alba de Jos.

Conferență. Olor, preoțime din despărț. Oltuz al Asociației clerului Andrei Șaguna, este convocată în conferență de primăvară pe ziua de 1 April 1925 în comuna Boroșneul mic, ora 8 dimineața. Programul conține prelegerile: Istoricul primului sinod ecumenic și sf. Atanasie ca model pentru preotul ortodox al zilelor noastre, de Aurel Negoescu, prof. catihet la liceul de stat, Gheorgheni, și: Care ar fi mijloacele și modul d'a organiza întreaga preoțime din Ardeal din punct de vedere social, economic și politic, de preotul Ion Grecianu, Marcoș.

Pentru un cămin studențesc. Anton Gross din București a lăsat la moarte o avere de peste 20 milioane de lei în scop d'a se înființa un cămin studențesc. În testamentul său sânt numiți executori testamentari: rabul comunității israelite din capitală și rectorul universității. Căminul va adăposti 50 procente studenți de rit mozaic și 50 procente studenți de rit creștin ortodox. Donatorul a dorit ca odată pe an să se facă în cămin slujbă, pentru odihna sufletului său, după rit mozaic și după rit creștin ortodox. Eată un om care ținând să-și ajute neamul, s'a gândit și la țara, în care a trăit și în care și-a agonisit averea ce o lasă pentru o instituție de cultură și filantropie.

Școlare. Ministerul Instrucțiunii a delegat pe di. inspector general, Victor Păcală, să controleze întreaga activitate administrativă și de control dela toate școlile primare și normale din Ardeal, Banat și Maramurăș.

Cultura bumbacului. Ministerul agriculturii are în programul său de lucru ameliorarea varietăților noastre de plante agricole și introducerea și acclimatizarea de plante noi. În ultimul timp a experimentat la fermele sale și cultura bumbacului. În urma rezultatului obținut, ministerul dorește ca cultura bumbacului să se întindă și în țara noastră. De aceea prin personalul său specialist a făcut studiu amănunțit asupra celor mai bune varietăți de bumbac din Egipt și din ținuturile de sud ale peninsulei balcanice. Ministerul agriculturii poate distribui imediat, la cererea cultivatorilor, sămânța de bumbac pe prețuri de cost, adică 35 lei/kg. predată în pachete de minimum un kg., etichetate, sigilate și cu instrucțiunile trebuincioase. Se atrage însă atenția cultivatorilor, că înul și cânepa sânt superioare bumbacului atât din punct de vedere al rentabilității, cât și din punct de vedere al fibrelor ce produc. Înul și cânepa trebuie să aibă preferință în cultură, și ministerul de agricultură face apel călduros pe lângă cultivatori să dea și mai departe importanța cuvenită acestor două plante textile, înrădăcinate în viața noastră economică.

Reforma calendarului este la ordinea zilei în Cehoslovacia. Proiectul de reformă, care s'a depus zilele acestea în parlament, cuprinde schimbările următoare: Se suprimă dintre sărbători ziua a doua de Paști, Rusali și Crăciun; în locul S. Ioan Botezătorul se introduce Ion Huss, martirul național ars pe rug. Sărbători obligatorii rămân: Anul nou, Boboteaza, Joia verde.

Bernard Shaw despre comunism. Oficioul sovietelor *Izvestia* întreprinsese o anchetă: «Ce este comunismul?» Răspunsul lui Shaw, publicat cu întârziere, cuprinde și următorul pasaj: Guvernul sovietic ar face bine, dacă s'ar îndepărta cât mai curând de internațională a III-a, și dacă ar spune limpede misterului Zinoviev, că trebuie să aleagă definitiv între o activitate serioasă de stat și între absurditățile copilărești bune pentru cinematograful, din moment ce guvernul sovietic e obligat să răspundă înaintea Europei pentru faptele lui; aceste fapte ale lui, în caz contrar, vor face situația misterului Rascovsch, aici (la Londra) aproape imposibilă.

Dela poșta. Direcțiunea generală a poștelor pune în vedere publicului că trebuie să formeze câte un buletin de expediție separat pentru orice coșt poștal, cu sau fără valoare declarată, cu sau fără ramburs, destinat pentru interiorul României, ne mai admițându-se a se înscrice într-un buletin două sau trei obiecte de mesagerii.

Mai multe femei decât bărbați. După statistica oficială mai nouă, Jugoslavia are ceva peste 12 milioane de locuitori. Dintre aceștia sânt femei 6 123,000, restul bărbați.

Conservarea pâinii proaspătă. După zărele elvețiene, brutarul Hins Mutti din Berna ar fi descoperit un procedeu, prin care pâinea proaspătă poate fi conservată în cutii timp îndelung. Experiențele făcute în laborator ar fi dat rezultate extraordinare.

ȘTIRI LOCALE

Apel către invalizi. În urma adresei societății Invalizilor din război, secțiunea regională Sibiu, invităm pe toți domniile ofițeri invalizi de război, domiciliati în Sibiu, să binevoiască a se prezenta personal la primăria orașului Sibiu, str. Mitropoliei Nr. 2—4, la Secția militară, în zile de lucru între orele 9 și 13, cel mai târziu până în 26 Martie a. c., pentru completarea în câte 3 exemplare a fișelor individuale de invalid în scopul recensământului, ce este a se întocmi de urgență. Asămenea și dñii ofițeri și grade inferioare invalizi de război sânt invitați a participa la adunarea-consfătuire a invalizilor din Regionala Sibiu, care se ține în 22 Martie a. c., ora 11 a. m. la Prefectura județului Sibiu.

Primarul orașului.

Debitanții de oțet. Se aduce la cunoștință că toți debitanții de oțet au să se conformeze art. 152 și 153 din regulamentul pentru controlul alimentelor și băuturilor, în cece privește depozitarea și vânzarea esenței de oțet. Această esență nu se poate vinde concentrată, decât numai de droghisți și farmaciști, ear în detalii se poate și de comercianți, dar numai în sticle construite în acest scop și în cantități care să nu treacă de 750 gr. până la 1 Kgr. Pe sticle se vor pune etichete cu instrucțiunile din regulamentul.

Consiliul orașenesc.

Cumpărarea de locuri de morminte din cimitirul orașenesc pe lângă plată în rate. Se atrage atențiunea celor ce au cumpărat sau prenotat locuri de morminte pe lângă plată în rate, dar în restanță cu rata scadență, că aceste restanțe sânt a se achita la casa orașului până la 1 April 1925. În caz contrar, ratele plătite se vor pierde, și cumpărătorul nu va avea drept asupra mormântului respectiv.

Consiliul orașenesc.

Concertul Nasta. Marți, în 17 I. c., la ora 8 seara, în sala Ulicum, se ține serata deorii, cântece și duete, executate de societatea operei de Budapesta Dr. Nasta și Eli Hubert. La pian dna M. Klein Hintz. Programă bogată din operele de Verdi, Puccini, Wagner, și compoziții de Schubert, Schumann, Grieg ș. a. O seară de concert la înalt nivel artistic.

Anunț. Se aduce la cunoștință că până cel mai târziu 1 April toți pomii trebuie curățiți de omizi, sub urmările pedepsei. Îndrumări pentru stăpîrea păduchilor de pom se pot primi la oficiul poliției de câmp (str. Mitropoliei Nr. 4, ușa 25).

Consiliul orașenesc.

Mai sânt câteva exemplare din Calendarul Bunului Creștin pe anul 1925

Se vinde la **LIBRĂRIA ARHIDIECEZANĂ** în SIBIU, și la alte librării. — La cererile prin **MANDAT POȘTAL** se va adăuga 5 Lei pentru porto și recomandat.

Citiți și răspândiți ziarul

Telegraful Român

Pictură Bisericească

Subsemnatul aduc la cunoștință P. T. Dilor preoți, că având autorizație de-a picta dela Prea Ven. Consistor arhiepiscopial din Sibiu, la comandă lucrez orice icoane în toate mărimile, pictate cu ulei fin, pe pânză, lemn, zinc, cu prețurile cele mai moderate, în stil bizantin.

Asemenea execut: cruci, prapori, prasnice, iconostase, cupole etc., renouri, curățiri și reparaturi.

Pentru lucrările mele posed numeroase atestări de mulțumiri.

Cu foarte stima:

Nicolae Baciu,

(29) 1-3

Agribici, județul Târnava-mare.

«CREDITUL»

Institutul de credit și economii în Zărnești

Convocare

În baza art. 18, 27 și 28 ale Statutelor, domnii acționari ai societății pe acții «Creditul» Institut de credit și economii în Zărnești, sânt convocați la

adunarea generală extraordinară

care se va ține la sediul societății în Zărnești, în ziua de 5 April 1925 la ora 4 p. m. cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Raportul Direcțiunii.
2. Modificarea Statutelor.
3. Alegerea consiliului de administrație și a cenzorilor pe baza statutelor modificate.

Pentru a putea lua parte la această adunare generală extraordinară, dñii acționari vor depune acțiunile lor la Cassa Societății în termenul prevăzut de art. 20 al Statutelor.

Zărnești, în 10 Martie 1925.

(29) 1-1

Diracțiunea.

Nr. 92/1925

(26) 2-3

Concurs

Se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia apariție în «Telegraful Român» pentru întregirea următoarelor parohii vacante din protopopiatul Hunedoarei:

1. Bala Craiului cu filia Toplița, Cernișoara-Florese și Valer Buzdular, concurs repetit, cu venitele din coala B. despre întregirea dela stat.

2. Cineș cu filia Cerna, concurs repetit, cu venitele: 4 jugăre pământ arător, jugăre fână; jeme de foc pentru trebuințele parohului și stolele uzitate cu întregirea salariului dela stat.

3. Hașdău cu filia Dobăca și Goleș, concurs repetit, cu venitele din coala B.

4. Lelesu cu filia Șohodol pe lângă venitele: casă parohială corăspunzătoare lângă biserică, 33 jugăre cad. pământ cultivabil, 50 litri grâu și cucuruz dela fiecare familie și salariul dela stat.

5. Sâncraiu, concurs repetit, cu venitele: câte 2 măsuri cucuruz nesfârmit și 1 zi de lucru dela fiecare familie. Stolele uzitate și salariul dela stat.

6. Valea Nandruului cu filia Nandru cu venitele: 6 jugăre sesiune parohială, pământ arător. Venitele stolare obicinuie și salariul dela stat.

Cereri de concurs se vor înainta oficiului protopopesco ortodox român al Hunedoarei, în termenul indicat, și candidații se vor prezenta în vreo Duminică sau sărbătoare în biserica parohială, la care reflectează, spre a fi cunoscuți de enoriași.

Hunedoara, 25 Februar 1925.

Oficiul protopopesco ortodox român, în înțelegere cu comitetele parohiale concernente.

Dr. Vasile Onă

adm. protopopesco.

De vânzare

Enciclopedia Română

de Dr. C. Diaconovich

Volumul: I, II, III legate.

A se întreba în

Librăria Arhiepiscopială, Sibiu

Au sosit la Librăria Arhiepiscopială

Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Noutăți literare: povestiri, călătorii, cărți pentru copii, medicale, pedagogice, economice, povești; diverse biblioteci ca: Biblioteca pentru toți, Minervei, Căminul, Semănătorul, Scriitorii români, Steaua, Flacăra, Clupe de uitare, Scriitorii celebri, Foi volante, Pagini alese din scriitorii români. Biblioteca Universală, Lumea copiilor Steaua copiilor, Astra nouă, Biblioteca clasică, Biblioteca inimii, Biblioteca Energia.

În «Biblioteca Bunului Păstor» au apărut:

Nr. 1. «Taina pocăinții». Studiu pastoral de I. Hanzu. Preț 1 leu.

Nr. 2. «Clerul și chestiunea alcoolismului». Traducere de V. Oana. Preț 4 lei.

Nr. 3. «La centenarul seminarului Andreian». Disertație de Dr. A. Crăciunescu. Preț 1 leu.

4. «Chemarea preoților noastre». Considerații de actualitate, de mai mulți. Preț 5 lei.

Nr. 5. «Sase predică pentru Duminicile postului mare» și «Un cuvânt pentru ziua Înviării Domnului», de mai mulți. Preț 2 lei.

Nr. 6. «Îndrăznești, cu am biruit lumea». Predici pentru timp de război, prelucrate de dr. I. Kessler, de Dr. N. Bălan și I. Moșoiu. Preț 2 lei.

Nr. 7-8. «26 Predici la credința creștină sau Tălcuirea Crezului». Traducere de episcopul Nicodem al Hușilor. Preț 10 lei.

Nr. 9. «Petru Maior și Unirea» de părintele Terenție. Preț 2 lei.

Nr. 10. «Schisma românească» sau «Unirea cu Roma». Preț 1 lei 250.

Nr. 11. «Studiul pastoral în biserica românească», de arh. Iuliu Scriban. (Extras din Revista Teologică). Preț 20 lei.

Nr. 12. «Ortodoxia și creștinismul apusean». Prelucrare din rusește de P. S. Sa Nicodem, episcop al eparhiei Hușilor. Preț 1 lei 8.

Numerii 2, 3, 4, 7-8, 10, 11 și 12 se pot comanda la administrația «Revistei Teologice», Sibiu, str. Mitropoliei 32, trimițându-se pe lângă prețul arătat mai sus și porto postal.

La Librăria Arhiepiscopială în Sibiu, se mai află de vânzare

Noul Testament

(cu litere drile)

de

Andrei baron de Șaguna

Preț: crudu Lei 8—, broșat Lei 15—, plus porto postal Lei 5—.

Reclama este

sufletul comerțului

„CREDITUL“, institut de credit și economii în Zărnești

Convocare

la

a XXI-a adunare generală,

ce se va ține la 5 Aprilie 1925 la 3 ore d. a. în localul Institutului, la care sânt invitați toți domnii acționari a se prezenta în sensul §-ului 20 din statutele societății; la caz că acționarii nu s'ar prezenta în număr corespunzător, se convoacă aceeași adunare generală ordinară pe ziua de 22 Aprilie 1925 la ora 3 d. a., în care adunare cei prezenți vor putea decide fără considerare la numărul lor, asupra următoarelor obiecte și anume:

1. Alegerea a 2 notari și 3 verificatori.
2. Raportul direcțiunii și al cenzorilor.
3. Statorirea bilanțului și a împărțirii profitului.
4. Alte eventuale propuneri.

Zărnești, la 10 Martie 1925.

(30) 1-1

Diracțiunea.

Activ		Contul Bilanț pe anul 1924		Pasiv	
	Lei b.				Lei b.
Cassa în număr	34,219-90	Capital	80,000—		
Depuneri proprii	331,993—	Fond general de rezervă	42,166-10		
Escompt	893,766-50	Fond de rez. pentru pierderi	74,021-26	196,747-36	
Credite camb. ipotecare	12,645—	Fond de pensuni	12,025-50		
Credite personale	405,815-50	Fond de binefaceri	785—		
Realități: casa Institutului	1—	Fond pentru scopuri culturale	6,363-35		
Efecte	42,854—	Fond pentru impozite restante	4,000—	23,646-85	
Co. Curente	40,000—	Depuneri spre fructificare	1,569,480-07		
		Produse	4246-50		
		Chirii încasate anticipativ	2,000—	1,605,726-57	
		Profit net	7,774-12		
				1,833,294-90	
					1,833,294-90
Debit		Contul Profit și Pierdere pe anul 1924		Credit	
	Lei b.				Lei b.
Salarii	19,000—	Reportul anului precedent	2,293-95		
Interese la depuneri spre fruct	95,667-43	Interese dela depuneri proprii	29,410-94		
Porto	306-63	Provizion	63,199-73		
Spese	25,448-75	Interese dela credite personale	36,831—		
Contribuțiune de dare	1,933-26	Chirie	2,000—		
Diferență de curs la efecte	130,132-15	Interese dela scont	138,743-32		
Profit net: report din a. preced.	2,293-85	Int. dela credite cambiale hip.	3,386-50		
beneficiul net pe anul 1924	4,880-27	Interese dela efecte	7,797—	281,368-49	
				283,662-34	
					283,662-34

Zărnești, la 31 Decembrie 1924.

P. Renghea, m. p., contabil. Verificat și aflat în ordine: P. Marinescu, m. p., expert contabil.
Iancu Meșianu m. p. Dr. P. Nistor m. p. Aron Pană m. p. Moise Mica m. p.
Subsemnații cenzori am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele principale și auxiliare.

Zărnești, la 10 Martie 1925.

Bucur Meșian m. p., prez. Ioan Sperchez m. p. Valer Olomei-Cottinghlu m. p. Ștefan Garolu m. p.